

Viktor Frölke

Dagboek van een postbode

2016

THOMAS RAP

*Eenzaamheid, daar houd ik van. Dat heb ik af en toe hard
nodig om mezelf te kunnen blijven.*

Johan Cruijff

Eerste dienstjaar

SLAVERNIJ VOOR BEGINNERS

APRIL

Als ik met frisse tegenzin reageer op een vacature als postbode op de website van PostNL, krijg ik per ommegaande de volgende sms: *Beste sollicitant, hartelijk dank voor je sollicitatie. Kun je ons binnen twee werkdagen terugbellen voor verdere afspraken?*

Het was me al eerder opgevallen: het ge-je en ge-jij. Postbode is geen u-beroep meer, maar een jij-job. Ik had dit kunnen weten, maar ik heb nog nooit gewerkt.

Alweer na intern tegenstribbelen – veel geestdrift voor deze jij-job kan ik vooralsnog niet opbrengen, maar er moet brood op de plank, al is het maar een kapje – bel ik terug. Een vrouw met Limburgse tongval wil mij wat vragen stellen.

‘Ik hoor dat je Nederlands spreekt. Lees je ook Nederlands?’ Ze verontschuldigt zich voor de vraag, maar ja, ze moet hem stellen.

Ik leg uit dat ik romanschrijver ben, en dat het lastig romans schrijven is, indien men niet lezen kan.

‘Hm... ja.’

Volgende vraag. Of ik akkoord ga met de hoogte van het salaris.

‘Heb ik een keus dan? Als u het schandalig lage loon van acht euro nog wat netto per uur bedoelt, kan ik u verzekeren dat ik daarvan maar al te goed op de hoogte ben, helaas.’

De vrouw zegt met een charmante lach in haar stem dat ze mijn verbazing begrijpt, maar dat ze de vraag moet stellen. Onderdeel van de sollicitatieprocedure.

Ik moet nog bevestigen dat ik beschik over de Nederlandse nationaliteit, een stevige fiets en de spierkracht om tassen van 25 kilogram te tillen.

Driewerf ja.

‘Je hebt je opgegeven voor de dagen dinsdag, donderdag, zaterdag, Viktor. Kun je ook op die dagen?’

Alweer zo’n vraag die zich moeilijk ontkennend laat beantwoorden. Aan de andere kant: donderdag kan ik eigenlijk niet. Donderdag is papadag. Ik haat die term, hoewel hij vrij accuraat beschrijft wat ermee wordt bedoeld. Iets in mij hoopt dat ik mijn kleuter mee kan nemen tijdens het post bezorgen, of zolang elders kan stallen. ‘Ik moet dit aan mijn vrouw voorleggen.’

‘Doe dat.’

De vernedering van het aannemen van onderbetaalde arbeid is niet genoeg, er moet ook nog de vernedering van het toestemming vragen aan de kostwinner bij.

Eenmaal aan de kostwinner voorgelegd, zegt deze niet blij te worden van de combinatie papadag-postbezorgen.

‘Ik probeer een woensdag-vrijdagvacature te vinden, maar die is er niet.’ De kostwinner heeft haar gedachten alweer ergens anders.

De sollicitatie komt te vervallen.

MEI

Op de website van PostNL vind ik een vacature voor de woensdag-vrijdag in de Apollobuurt. Een kolfje naar mijn hand. Het is dichtbij, maar ook weer niet te dichtbij.

Ik ken weinig schaamte, maar er zijn grenzen.

Liefvallige slash kostwinner reageert enthousiast – voor zover men tenminste enthousiasme kan opbrengen voor een echtgenoot, 46 jaar, gediplomeerd filosoof, worstelend romancier, vader van twee kinderen uit twee huwelijken, derde kind op komst, die solliciteert op een baan als postbezorger.

Ontving hij dan helemaal niets voor zijn twee gepubliceerde romans?

Naast het niet-terugvorderbare voorschot niet, nee.

Voor het schrijven van zijn derde meesterwerk kreeg hij een fooi van het Letterenfonds (€7500), maar in zijn ‘werkplan’ stond dat hij er ten minste twee jaar zoet mee zou zijn, en €7500 euro gedeeld door 24 is nog altijd €312 per maand, en daarvan kan een mens niet leven. Niet in Amsterdam, tenminste.

In een automatisch gegenereerde mail van *Cendrisrecruiter16* nodigt het Recruitment Centraal Wervingsbureau PostNL mij uit voor een sollicitatiegesprek op de Fred. Roeskestraat.

En of ik voor die tijd nog even online een ‘competentietest’ wil doen.

‘Gefeliciteerd met je gesprek met onze recruiter!’ juicht de geautomatiseerde mail van Woeker.

Woeker? Dat is het bedrijf van Broer de Miljonair! Wat een verschrikkelijk toeval, en hoe pijnlijk. Zou hij weet hebben van deze samenloop van omstandigheden? Onzin, PostNL is een grote klant van hem, die competentietest wordt door duizenden ingevuld. Het laat Broer de Miljonair koud wie die mensen zijn, en de computers van PostNL zullen heus niet denken: wacht eens even, zijn die twee geen familie? En wat dan nog? Een miljonair en een postbode – binnen één gezin. We leven in een vrij land.

Steeds vrijer, trouwens.

Tegenover vrienden kies ik voor de rol van blijde maso, zwelg ik in mijn zelfverkozen rol als Lijdende Schrijver Gedwongen Tot Ongechoolde Arbeid; ondertussen verheug ik me wel degelijk op mijn nieuwe baan, al was het alleen maar omdat het me nieuw leed zal opleveren om over te schrijven.

’s Avonds maak ik de competentietest.

Ik heb bewondering voor slimme oplichterij.

Of ik het hier helemaal oneens, oneens, neutraal, eens, of helemaal mee eens ben.

Hele slimme oplichterij? Wat heeft dat met post bezorgen te maken? O, wacht: iemand die bewondering heeft voor slimme oplichterij gaat waarschijnlijk niet klikken aan de baas als hij een collega een bankpas uit een envelop ziet lichten. Of hij licht zelf een bankpas uit een envelop, om even later ook de pincode te onderscheppen. Of zoiets.

Ik heb medelijden met daklozen.

What the? Alweer vermoed ik, maar ik moet dit checken bij Broer de Miljonair, dat een teveel aan medelijden met daklozen je competentie verlaagt, want dan ben je een lieverd en een lieverd gaat niet over lijken om zijn poststukken te bezorgen.

Ik sloof me uit om indruk te maken op mensen.

Ik ben voor veel dingen bang.

Ik lieg om er beter van te worden.

Ik overtreed regels.

Het wordt zo langzamerhand vervelend, dat uitlokken van hypothetisch beschamend, dan wel immoreel gedrag door Woeker en Broer de Miljonair.

Maar dan: *Ik vind het niet belangrijk om er heel goed uit te zien.* Hm. Zelfverwaarlozing lijkt me voor PostNL ook niet iets om naar te streven, postbezorgers zijn immers het visitekaartje 'naar buiten toe'.

Ik hoef niet te weten wat anderen van mij denken.

Ik wil niet wereldberoemd worden. (In hemelsnaam, wie wil er nou wereldberoemd worden?)

En, als klap op de vuurpijl: *Ik voel me wanhopig.*

Voel ik me wanhopig? Nooit gedacht dat Broer de Miljonair me die vraag ooit nog eens, via deze weg, zou stellen.

Op de Fred. Roeskestraat staat een aftands gebouw met POSTNL op de gevel. In de kantine is het vrijwel leeg, op een kluitje werk-

nemers bij de koffiemachine na. Aan een grote tafel een eindje verderop zit een oudere man een gratis krant te lezen. Zijn been trilt.

‘U komt ook voor de sollicitatie?’ vraag ik.

De man knikt. ‘Apollobuurt woensdag en vrijdag.’

Sinds wanneer worden sollicitanten voor dezelfde functie t e g e l i j k uitgenodigd?

Ik hoor al gauw dat de man, hoewel oud en versleten, iets heeft dat ik ontbeer: ervaring. Alleen, zijn been trilt.

Even later voegt zich een jongen met babyface bij ons. Ook hij komt voor de sollicitatie. Ik schat hem vijftien, maar hij ziet er jonger en bleuer uit dan mijn eigen zoon van twaalf.

Een blondachtige vrouw komt op hakken de kantine binnentikken en zegt in het voorbijgaan op vriendelijk neerbuigende toon: ‘Goed dat jullie er zijn, ik kom jullie zo halen.’ Vervolgens verdwijnt ze een kantoortje in.

Even later worden we alle drie tegelijk binnengeroepen voor de groepssollicitatie. Waarom ons alledrie afzonderlijk uitleggen hoe een brievenbus werkt als het ook in één keer kan?

Terwijl Mama Recruiter de plaatjes op haar laptop met ons doorneemt, gromt Trilbeen dat het anders helemaal niet zo goed gaat met PostNL, dat de financiële problemen nog lang niet zijn opgelost. Zulks had hij in de krant gelezen.

Hoe deze opmerking onze groepssollicitatie zou kunnen baten, is onduidelijk, maar Mama Recruiter, die al zesentwintig jaar bij de post zit, kijkt nergens meer van op en antwoordt dat PostNL inderdaad aan het bezuinigen is.

Ze wil ons ook nog apart spreken. Eerst mag Trilbeen zijn verhaal doen.

Als hij naar buiten komt zegt hij: ‘De Apollobuurt is er niet meer.’

I beg your pardon? Solliciteren en worden afgewezen is een patroon dat ik herken. Niet: solliciteren op een baan die niet blijkt te bestaan.

Als ik aan de beurt ben is dat alweer oud nieuws. ‘Het zou prettig zijn als je op dinsdag en donderdag kon, want dat zijn onze piekda-

gen,' zegt Mama Recruiter, terwijl ze door haar sms'jes scrollt.

Ik zeg dat donderdag een beetje lastig is, want papadag.

Het heeft alleen zin om papadag voor postdag te verruilen als de post meer verdient dan de crèche kost.

Het zal erom spannen. Thuis sms ik Mama Recruiter dat ik na ampel overleg met de leden van mijn gezin heb besloten dat donderdag geen a b s o l u t e onmogelijkheid is. Dat wil zeggen dat ik voor die drie uur post bezorgen een oplossing voor de papadag zal proberen te vinden.

Ik laat ook weten dat ik pas de twintigste mei kan beginnen, met een zwaarwegende reden: ik moet een week naar Parijs om op de poezen van een vriendin te passen.

In het postzegelappartement in Parijs waar ik eindelijk in een schrijf-flow terecht kom, al is het altijd weer de vraag hoelang dat wat ik schrijf houdbaar is, word ik gebeld door Mama Recruiter. Ze heeft een baan voor me. Voor de woensdag en de vrijdag. Of ik, als ik terug ben in Amsterdam, contact op wil nemen.

Ik juich door het open raam met uitzicht over de stad: 'IK HEB EEN BAAN.'

Terug uit Parijs bel ik Mama Recruiter. Ze neemt niet op.

Een dag later bel ik nog eens en verstuur een sms. Geen antwoord.

Later die week bel ik nog eens, verstuur een nieuwe sms, alsmede een mail.

Ben ik wanhopig?

Mama Recruiter belt. Eindelijk. Nee hoor, ik heb niet gedroomd, ze heeft een baan voor me. Voor de woensdag en vrijdag. Zes uur contractueel per week. Per 5 juni aanstaande. Ik begin weer intern te juichen. Ik juich snel tegenwoordig.

‘Welke buurt?’ vraag ik nog.

Dat moet ze even nakijken. Als ze terugkomt aan de telefoon zegt ze: ‘Dat verschilt.’

Post van de post. Een brief, een arbeidsovereenkomst, een ‘Tijdschrift voor nieuwe postbezorgers’ getiteld *Welkom* (‘Hallo collega!’), en een ‘Gedraglijn (on)gewenst gedrag en disciplinaire maatregelen’ (‘Voorbeelden van ernstige overtredingen: het doen verschijnen van publicaties over PostNL op voor publiek toegankelijke plaatsen die het bedrijf schade kunnen berokkenen c.q. het bedrijf in diskrediet kunnen brengen.’) Kan allemaal, afgezien van Arbeidsovereenkomst, ongezien in de papierbak. Van belang is dat ik de Verklaring Omtrent Gedrag op tijd terugstuur, anders word ik automatisch ontslagen.

Of ik online een Opleidingsmodule wil doen, om het huiswerk in *Welkom* (‘Wat zit er allemaal in het bezorgmapje?’) nog eens te repeteren. Het blijkt te gaan om filmpjes waarin iets wordt uitgelegd (‘Let goed op en denk goed na, dan komt het allemaal wel goed’) met daarna een multiplechoicevraag van het type: als er NEE/NEE op de brievenbus staat, dan WEL of GEEN huis-aan-huis bezorgen?

NEE dus.

En een ‘Verspreiding van de overheid’ dan?

Juist, die moet er a l t i j d in – hoeveel NEE-stickers iemand ook op zijn brievenbus heeft geplakt. De overheid laat zich niet zo makkelijk tegenhouden in dit land.

‘Niet dwars door tuinen lopen’ – helder.

Gefeliciteerd! Je bent geslaagd voor de opleidingsmodule.

Ik mag mij gediplomeerd postbode noemen.

Laat de postzakken maar komen.

Paniek: het is kwart over tien en ik heb een vaag idee dat ik me om elf uur moet melden, maar ik weet niet waar. Ik geloof dat ik ergens het nummer van mijn teamcoach heb genoteerd...

Het zal toch niet zo zijn dat ik op mijn eerste dag al verstek moet laten gaan?

Ik bel Mama Recruiter. Ze neemt niet op. Ik bekijk mijn telefoon. Wacht, ik heb het nummer van de teamcoach allang in mijn telefoon opgeslagen. Hoe competent. En ja hoor, ik heb 'm al. Huub heet hij.

'Met Bart,' zegt degene die de telefoon opneemt.

'Dit is mijn eerste werkdag,' zeg ik.

Hoor ik geproest op de achtergrond of lijkt dat maar zo? Zal wel weer inbeelding zijn. Bart verzoekt mij om me om kwart voor elf op het hoofdkantoor te melden.

Het is strak blauw en de lucht is *crisp*, dit lijkt Californië wel. Licht euforisch en met hoge snelheid fiets ik naar het avondse hoofdkantoor aan de Fred. Roeskestraat waar eerder de groepssollicitatie plaatsvond.

Naast een vrachtauto rookt een fris ogende figuur in hip-kapotte spijkerbroek een sigaret. Hij stelt zich voor als Bart. Ik mag meekomen. We lopen door het chaotische distributiecentrum naar een troosteloos kantoor met uitzicht op een muur. Een collega, een man met een kleurige bril, zit achter een computer met een grote afbeelding van een golden retriever erop.

'Huub is er niet,' zegt Bart. 'Die ontmoet je later.'

'Welke wijk krijg ik?'

'Wisselt. Je bent een springer.'

Een springer. Klinkt alvast spannender dan postbode. 'Is het niet handiger om een vaste wijk te hebben?' informeer ik voorzichtig.

'Sommige mensen,' zegt de collega met de retriever, 'houden van afwisseling.'

Wanda is een kordaat vrouwtje van in de veertig, gekleed in een sportieve rok met gym schoenen. Ze heeft een opgeruimde manier van spreken en doen. Post spreekt ze uit als posjt. ‘Volg mij,’ zegt ze, en ze springt op haar met plastic bloemen verfraaide fiets. Ik probeer haar te volgen. Ze houdt de vaart erin. Uit de route leid ik af dat we naar Buitenveldert fietsen. Wanda vertelt ondertussen dat ze al zo’n zes jaar met veel plezier bij de posjt werkt – hiervoor stond ze op de markt – en dat ze me in kort tijdbestek zal uitleggen hoe of dat het werk in elkaar steekt.

Eerste stop: Cannenburg, een stil straatje met kapitale villa’s.

Cannenburg? Daar woonde mijn oom de geneesheer-directeur van het OLVG met zijn vrouw en zes kinderen in een riante bungalow met binnentuin. Als kind kwam ik daar graag. Maar goed dat mijn oom dood is, en mijn tante verhuisd. Haar wil ik nu nog niet, in deze staat, tegemoet treden. Mensen zoals mijn tante, vermoed ik, hebben een dunk van mij die uitstijgt boven de dunk die een postbezorger in het huidige tijdsgewricht geniet, en ik wil haar niet teleurstellen, ik wil haar nog even laten geloven dat een schrijver van twee romans zijn toevlucht nog niet heeft hoeven nemen tot een krantenwijk of iets wat daarop lijkt. De lezer wil best geloven dat de schrijver het zwaar heeft, financieel en zo, maar het moet niet te concreet worden, dat doet af aan de mythe, en voor die mythe doe ik het ook voor een groot deel. Zonder de mythe is er voor een schrijver weinig aan.

Postbezorgen wijst zichzelf. Is de post goed gesorteerd, dan is post bezorgen lopendebandwerk waarbij jijzelf de lopende band bent. Je fiets tactisch neerzetten, opdat je zo min mogelijk om hoeft te lopen en toch de tassen met post niet uit het oog verliest, daar gaat het om.

Wanda vertelt dat haar fiets eens werd gejat – met posjt en al.

Een nachtmerrie. Maar een vriendelijke buurtbewoner schoot haar te hulp. In zijn Audi scheurden ze door Buitenveldert. De fiets bleek even verderop in een plantsoen te liggen. Alles zat nog in de tassen. Buitenveldert is geen getto.

Als mijn opleidster me met mijn ene hand de klep van de brievenbus ziet openhouden, terwijl ik met de andere mijn allereerste post erin duw, grijpt ze in. Dat kan beter. Ze doet het even voor. Met de rug van de hand waarmee ze de post vasthoudt, opent ze de klep en schuift ze in één moeite door de post erachteraan. Fluks postbestellen vereist enige oefening maar de efficiencywinst is enorm. 'Hoe minder tijd het jou kost, hoe meer geld jij overhoudt,' rekent ze voor.

De onverbiddelijk opgewekte toon waarmee ze iedereen die we tegenkomen begroet, het feilloze post bezorgen in straatjes als Weldam en Herinkhave, de opulente panden van de zorgeloze rijken, de strakblauwe lucht: ik ben in een *Truman Show* beland.

Bij het tweede depot van onze ochtendbezorging, een garage die aan de buitenkant niets van zijn functie verraad, zie ik voor het eerst kleine barstjes verschijnen in de idylle die post bezorgen heet. Mannen met een ietwat verwaarloosd uiterlijk, wier contactuele vaardigheden vooralsnog niet aan de oppervlakte treden, rommelen in en rond het depot. Dit zijn mijn toekomstige collega's. Ik moet denken aan de man die periodiek bij mijn eigen huis in de Rivierenbuurt langskomt om de HANOS-folder te bezorgen: bochel, smoezelig ski-jack, een met pleisters gerepareerde bril op zijn neus. Toen ik hem eens wees op de stickers NEE/NEE op mijn voordeur, jammerde hij: 'Ik moet dit bezorgen! Dat is contractueel vastgelegd!'

Komt ervan als je vrouw een HANOS-klantenkaart heeft, wilde hij maar zeggen.

Ik begin nu ook de bedrijfsfilosofie van PostNL te begrijpen. De goede oude postbodes met hun vorstelijke arbeidsvoorwaarden worden vervangen door losse krachten die genoeg nemen met minimumloon. PostNL heeft bij Woeker een competentietest besteld om deze groep sollicitanten te filteren op al te onbetrouwbare, al te wanhopige zelfverwaarlozers.

Als ik Broer de Miljonair weer eens spreek, zal ik hem mijn theorie voorleggen.

Op mijn tweede werkdag fiets ik fluitend naar het depot.

Ik moet iets opbiechten. Ik heb altijd postbode willen zijn. Postbode was het eerste beroep waarvan ik me bewust was, het eerste dat ik voor mijn ogen uitgeoefend zag worden, en dat heeft een onuitwisbare indruk gemaakt. Elke dag zag ik hem, in een keurig uniform, met een prachtige pet op, met PTT in gouden borduurletters. Met in zijn handen de vaak aanzienlijke hoeveelheid post voor mijn vader, de weledelgeleerde heer et cetera.

Probeer ik nu, jaren later, mijn vader alsnog een brief te bezorgen?

En wat dacht ik eigenlijk voor werk te kunnen vinden als afgestudeerd filosoof? Ik weet nog goed dat de rector van mijn middelbare school er bij de eindexamenuitreiking op wees dat mijn toenmalige – toegegeven, geniale – vriendin een studie had gekozen met de voortreffelijkste vooruitzichten op de arbeidsmarkt (sterrenkunde), en ik eentje met de beroerdste (filosofie). Dat wuifde ik toen weg, maar hij heeft wel gelijk gekregen. Het is me niet eens gelukt om in het onderwijs, de vergaarbak voor veel academici die nutteloze studies hebben gedaan, zelfs maar een paar lesuren bij elkaar te sprokkelen om mijn huur te kunnen ophoesten. Misschien was het een idee geweest om eerst mijn onderwijsbevoegdheid te halen.

O, wat floreerde mijn bankrekening tijdens mijn correspondentenschap voor *NRC Handelsblad* te New York! Toen verdiende ik de nu bijna niet te bevatten somma van €3500 per maand – voor nota bene drie dagen werk! Goed, die drie dagen bleken er eigenlijk zeven te zijn (inclusief de nachten wegens het tijdsverschil en de stress), maar toch. Een godsvermogen, zeker voor een filosoof.

Als de mate van roos een factor is om geluk, of in elk geval welzijn aan af te meten, was ik niet bepaald gelukkig als correspon-

dent voor *NRC Handelsblad*. De scheiding van mijn toenmalige vrouw en de moeder van mijn kind zal er ook mee te maken hebben gehad, plus dat deze ex-vrouw onze zoon mee terug naar Amsterdam nam en ik de laatste drie jaar als kinderloze vader op en neer heb gependeld, waar alleen de KLM gelukkiger van werd.

Eenmaal definitief terug in Nederland, bofte ik enorm met een betaalbaar huurhuis (afgestaan door een New Yorkse vriendin) in de Amsterdamse Rivièra, en ook wel met de gig als boekrecensent bij *Het Financieele Dagblad*, die een andere vriendin me toeschoof. Toen ik echter had besloten me geheel en al op de romanschrijverette toe te leggen, zakte de teller weer naar nul.

Het postbodeschap is niet van gevaar ontbloot: in een stil straatje in Buitenveldert wacht een Duitse herder achter de brievenbus. Wanda heeft me laten zien hoe je dit aanpakt: met één poststuk houd je de klep open, om het andere poststuk er met grote snelheid in te schieten. Het is zaak je vingers hoe dan ook op tijd terug te trekken.

Er zijn ook onverwachte verrassingen. Zoals de bonte zegels die een verzamelaar zich uit alle landen van de wereld laat opsturen, een kunstwerkje op zich.

En: twee vrouwen in de bloei van hun leven, gekleed in tennistenuue, die druk kletsend hun bungalow uit komen wandelen. Ik overhandig de post en maak me uit de voeten.

Dit had ook anders gekund, bedenk ik op de terugweg.

Bart herinnert me eraan dat ik me morgen, mijn eerste werkdag alleen, om twaalf uur moet melden op de Fred. Roeske.

‘Ik zal er zijn.’

‘Toppie.’

Wanda had me al verteld over de mensen op kantoor: Bart en

consorten, de zogenaamde 'postbode plus', een kantoorbaan voor de gevorderde postbode. Welnu, die baan gaat verdwijnen. De postbode plus gaat terug de straat op. Voor de postbode plus is bij PostNL geen ruimte meer.

Trouwens, dat hele kantoor wordt opgeheven.

Postbezorgen is kortcyclische arbeid waarbij nooit iets gebeurt, tenzij er wel wat gebeurt.

'Meneer!' roept een vrouw in de voortuin van een kapitale villa vanachter een manshoog hek met scherpe punten. 'Ik heb mezelf opgesloten. Zou u zo vriendelijk willen zijn twee huizen verder te vragen of ze me komen bevrijden? Ze hebben de sleutel van het hek.'

Krijg je ervan, denk ik. Maar ik help haar natuurlijk, ik heb het beste met de mensheid voor.

We zijn een winning team, Wanda en ik. Ik zal haar missen als ik morgen voor het eerst alleen de hort op moet, in een vreemde wijk nog wel, maar het gaat wat ver om haar nu huilend om de hals te vliegen.

'Je bent een toppertje,' zegt Wanda. 'Dat heb ik ook doorgegeven aan de baas.' Ik glim. Ik ben nog nooit een toppertje geweest.

Mijn eerste dag *solo on the job*. Bart belt me om negen uur 's ochtends met de mededeling dat ik meteen naar het depot kan in de Olympiapleinbuurt om een wijk te lopen. Daar staan ook karretjes.

'Mag ik een karretje pakken?' Dat mag. 'Dan denk ik dat ik het begrijp.'

'Toppie,' besluit Bart.

Eenmaal aangekomen op het depot, een diepe, raamloze, voormalige autogarage in een stille straat bij het Olympisch Stadion, wil ik op mijn bezorgrapport invullen dat ik om 12 uur begin, maar ik heb geen pen bij me. Story of my life: schrijver, geen pen. Ik vervloek mezelf, kam de ruimte uit, maar nog steeds geen pen.

Ik ga met de postboy op pad.

Het is een beetje gaan miezeren.

Na mijn loop keer ik terug naar het depot, waar ik twee collega's aantref voor een dichte deur. 'Heb jij de sleutel bij je?' vraagt een zongebruinde, slanke man met een hoekige bril, gekleed in oranje PostNL-polo. Ik schud mijn hoofd. Het is zeker iets voor mij om de sleutel kwijt te maken, maar dit keer ben ik niet verantwoordelijk.

Ik steek mijn hand uit naar de gebruide collega. Hij laat die hand daar even, vrij lang eigenlijk, in de lucht bungelen voordat hij begrijpt dat ik me tracht voor te stellen. Job heet hij. Werkt twee jaar bij de post.

Hij leent mij zijn pen, waarmee ik mijn bezorgrapport invul. Contractueel staat er drie uur voor deze dag, maar ik ben al na anderhalf uur klaar. 'Als ik sneller klaar ben, verdien ik dan ook minder?'

'Goeie vraag,' zegt de andere collega, een vrouw van in de veertig, met uitgegroeid rood haar. Ze schuilt in een nisje tegen de motregen.

Job geeft geen duidelijk antwoord, maar als ik het goed begrijp krijg ik sowieso mijn contractueel vastgelegde uren uitbetaald. Het wonder van loondienst: zo min mogelijk werken voor zo veel mogelijk geld.

De vrouwelijke collega, Thea heet ze, laat mijn hand even later weliswaar niet bungelen, maar ze kijkt me ook niet aan. Telkens als het haar beurt is om haar blik op mij te richten, knippert ze hevig met haar oogleden. Haar oogbollen blijven voor mij onzichtbaar.

's Nachts word ik panisch wakker met de gedachte dat ik gisteren mijn Yves Saint Laurent-zonnebril – een zeldzaam cadeautje aan mezelf uit welvarender tijden – in mijn postboy heb laten liggen. Als ik die kwijt ben, loop ik de komende maand voor niets post te bestellen. Ik fiets tegen de wind in terug naar het depot. Geen bril. Bart van de Fred. Roeskestraat komt net voorbij in een geinig PostNL-autootje. Ik leg hem uit wat er aan de hand is, met de wellicht iets te voorbarige toevoeging: 'Pech gehad dus?' Hij knikt. 'Ik vrees het. Niet iedereen hier is even eerlijk.'

Onnodige stress, plus onnodige verdachtmakingen: ik heb mijn bril laten liggen bij mijn gesprekspartner sinds 1983, die gisteravond voor me kookte.

'En verdient het nou een beetje, de post?' vraagt mijn zus even later op de tennisbaan. Ze is niet de enige die informeert naar de emolumenten.

Nietsdoen verdient minder, luidt tegenwoordig mijn standaardantwoord.

Waarop mijn zus een tegelwijsheid van een vriend debiteert, een werkloze architect die tegenwoordig een goedlopende B&B runt: 'Niet rekenen, maar tellen.'

Mijn buurvrouw blijkt ook postbode te zijn geweest. Evenals mijn ex-echtgenote en diverse neven en nichten. Iedereen blijkt postbode te zijn geweest. Nooit voor lang, trouwens. 'Ik vond het maar niks, al dat gesjouw die trappen op en af,' zegt mijn buurvrouw vanaf haar balkon, uitkijkend over mijn tuin.

Post van de post. Het heeft iets vicieus om post te krijgen van de post, een beetje zoals een slager die zijn eigen vlees eet. *Toekomstplannen. Een andere woning, een verre reis. Of kinderen die gaan studeren. Ambities. U moet er niet aan denken dat u arbeidsongeschikt wordt.*